

Vlaams
Parlement

ingediend op **683** (2015-2016) – Nr. 1
4 maart 2016 (2015-2016)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Katrien Schryvers en Tine van der Vloet

over de kwalificatiebewijzen
voor verantwoordelijken in de kinderopvang

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bart Van Malderen.

Vaste leden:

Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Lorin Parys, Peter Persyn, Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester,
Manuela Van Werde;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Emmily Talpe;
Jan Bertels, N.;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud van het verzoekschrift	4
3. Bespreking en conclusie.....	4
3.1. Vergadering van 25 november 2015	4
3.2. Vergadering van 1 maart 2016.....	5
4. Conclusie.....	6
Bijlagen:	
– Brief van 23 oktober 2015 van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, aan Bart Van Malderen, commissievoorzitter.....	7
– Brief van 9 februari 2016 van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, aan Bart Van Malderen, commissievoorzitter..	13

1. Procedure

Op 6 juli 2015 werd bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift ingediend over de kwalificatiebewijzen voor verantwoordelijken in de kinderopvang (verzoekschrift nr. 17 (2014-15)).

Het verzoekschrift werd op 22 juli 2015 ontvankelijk verklaard door de voorzitter van het Vlaams Parlement en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het verzoekschrift een eerste maal op 22 september 2015 en besliste Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, om uitleg te vragen over dit verzoekschrift.

Op woensdag 25 november 2015 werd dit verzoekschrift aan de agenda van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin toegevoegd. De commissie had inmiddels van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, een antwoord ontvangen op dit verzoekschrift.

Tijdens de bespreking van 25 november 2015 besliste de commissie Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te verzoeken zijn standpunt aan te passen.

Op dinsdag 1 maart 2016 werd dit verzoekschrift opnieuw aan de agenda van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin toegevoegd. De commissie had inmiddels van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, een tweede antwoord ontvangen op dit verzoekschrift.

2. Inhoud van het verzoekschrift

De verzoeker vraagt de lijst van kwalificatiebewijzen voor verantwoordelijken voor meer dan achttien kinderopvangplaatsen, zoals opgenomen in het ministerieel besluit van 27 februari 2014, aan te passen door middel van toevoeging van de master in de Ergotherapeutische Wetenschap.

3. Bespreking

3.1. Vergadering van 25 november 2015

Elke Van den Brandt zegt dat de minister antwoordt in het verlengde van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters. Omdat er geen degelijk instrument is om elders verworven competenties en ervaring te meten in het kader van kinderopvang, zou de Vlaamse Regering daar werk van moeten maken in plaats van mensen uit te sluiten.

Er wordt gewerkt met diplomavereisten, maar de spreekster roept op daar niet te strikt mee om te springen. Sommige diploma's zijn sterk gericht op kinderopvang hoewel ze niet aan alle eisen voldoen. Wie ergotherapie heeft gestudeerd, beschikt over een zekere bagage. Door de competenties van de betrokkenen aan de hand van een gevalideerde proef te testen, bestaat de kans dat hij/zij wel tot het beroep toegelaten wordt. Ze betreurt dat zonder veel marge op diploma's wordt gefocust.

Jan Bertels sluit zich aan bij mevrouw Van den Brandt. Het antwoord van minister Vandeurzen is decretaal en procedureel correct maar draait de zaken om door de verzoeker op te roepen een nieuwe opleiding aan te vatten om vervolgens na te gaan op basis van welke door hem/haar verworven competenties de studieduur verminderd kan worden. Hij roept de Vlaamse Regering op werk te maken van een systeem om competenties verworven in een andere opleiding te erkennen. Het

antwoord is gebaseerd op de domeinspecifieke leerresultaten wat een te formalistische benadering is. De Vlaamse Regering moet een pragmatische oplossing zoeken en dient deze problematiek door een bredere bril te bekijken.

Katrien Schryvers vindt dat het de commissie niet toekomt snel te oordelen welke competenties al dan niet vereist zijn. Omdat het antwoord decretaal correct is, sluit ze zich aan bij het antwoord van minister Vandeurzen. Ze roept op de verzoeker daarvan op de hoogte te brengen.

Elke Van den Brandt vat het achterliggende idee samen: bepaalde diploma's kunnen tot kwaliteitsverbetering leiden. Er mag echter niet te stringent worden opgetreden. Door in te stemmen met dit antwoord, laat de commissie na duidelijk te signaleren dat werk moet worden gemaakt van een kader om competenties te evalueren. De voortgangswerkgroep maakt werk van vereenvoudigingen in de kinderopvang. De kwalificatievereisten maken daar deel van uit. De commissie moet de Vlaamse Regering oproepen werk te maken van competentiegerichte erkenning.

Tine van der Vloet vindt dat in de eerste plaats gekeken moet worden naar competenties. De blik mag niet beperkt worden tot de opleiding op zich.

Jan Bertels wil een dubbel signaal geven. Er zijn decretale bepalingen waarmee rekening moet worden gehouden, maar tegelijk wordt de Vlaamse Regering opgeroepen dit met een brede blik te bekijken.

Katrien Schryvers stemt ermee in de Vlaamse Regering te vragen welke competenties in rekening kunnen worden gebracht, maar in een antwoord op een verzoekschrift kan uitsluitend naar de thans geldende regeling worden verwezen.

Elke Van den Brandt antwoordt dat het verzoekschrift eigenlijk vraagt de regeling te herzien. Het antwoord op dergelijke vraag kan zijn dat de regeling te stringent is en herbekeken kan worden met het oog op een competentiegericht beleid.

Voor *Bart Van Malderen* getuigt dit naar kafka neigende antwoord van een achterhaald diplomafetisjisme. Zonder offensief te willen overkomen, vindt de spreker duidelijkheid belangrijk. Iemand verplichten zich in te schrijven voor een nieuwe opleiding om te kunnen nagaan welke vrijstellingen mogelijk zijn, hoort niet thuis in een transparant systeem. Elke arbeidsmarktspecialist zal bevestigen dat een antwoord dat te zeer op diploma's focust, niet hedendaags is.

Er moet een beroep worden gedaan op de bestaande instrumenten. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen maakt beroepsprofielen op basis waarvan geoordeeld kan worden of iemands competenties volstaan voor een bepaald beroep. De Vlaamse Regering zou dat in deze sector ook moeten toepassen.

De commissie stemt in met zijn voorstel om minister Vandeurzen op de hoogte te brengen van de visie van de commissie en hem op te roepen zijn standpunt in die zin aan te passen.

3.2. Vergadering van 1 maart 2016

Elke Van den Brandt zegt dat minister Vandeurzen in zijn tweede antwoord reageert op de bezorgdheden die de commissie tijdens de bespreking van 25 november 2015 heeft geuit. Ze kan het tweede antwoord evenwel niet steunen omdat er staat dat deze Vlaamse Regering werk zal maken van een nieuw beleid voor elders verworven competenties maar dat dit voornemen de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin overstijgt. Een antwoord van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin dient volgens de spreekster een antwoord namens de volledige Vlaamse Regering te zijn. Er moet worden overlegd met de bevoegde minister om tot een

oplossing te komen. Uit dit antwoord kan niet worden afgeleid dat het probleem ten gronde wordt opgelost.

Katrien Schryvers stelt voor het tweede antwoord aan de indiener van het verzoekschrift te bezorgen.

Peter Persyn verklaart dat zijn fractie zich kan vinden in het nieuwe antwoord. Hij roept op de nodige aandacht te schenken aan de raakvlakken met het beleidsdomein Onderwijs. Het valt te betreuren dat de opleiding Ergotherapie onvoldoende waarborgen biedt terwijl ergotherapeuten ingeschakeld worden om kinderen met een handicap te begeleiden. Ook voor zijnstroom en elders verworven competenties vraagt hij aandacht.

Freya Saeys verklaart dat ook zij zich in het nieuwe antwoord kan vinden. Zij vindt het belangrijk dat de commissie geïnformeerd wordt over de vorderingen van de werkgroep Elders Verworven Competenties.

Bart Van Malderen sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Saeys. De eerste bespreking van dit verzoekschrift blijkt nuttig aangezien het tweede antwoord een beter antwoord is. Het is een stap in de goede richting maar er is geen garantie dat het probleem effectief zal worden aangepakt. Er is een raakvlak met het bevoegdheidsdomein Onderwijs, maar ook met Werk, dat inzake elders verworven competenties al enige tijd slechts aan een traag tempo vordering maakt. Mocht hierover gestemd worden, dan zou hij zich onthouden.

4. Conclusie

De aanwezige leden stemmen in met het voorstel van de commissievoorzitter om de antwoorden van de Vlaamse Regering aan de indiener van het verzoekschrift te bezorgen.

Bart VAN MALDEREN,
voorzitter

Katrien SCHRYVERS
Tine VAN DER VLOET,
verslaggevers

BIJLAGE 1:

Brief van 23 oktober 2015 van Jo Vandeurzen,
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
aan Bart Van Malderen, commissievoorzitter

Vlaamse Regering

Kabinet van de Vlaamse minister
van Welzijn, Volksgezondheid en
Gezin
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL
T02 552 64 00
F02 552 64 01
Kabinet.vandeurzen@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Dhr. Van Malderen

Voorzitter van de Commissie voor Wel-
zijn, Volksgezondheid en Gezin

Email: nico.lemaire@vlaamsparlement.be

uwberichtvan	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
	e-mail	Post-20150925-12541 MC	
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Margot Cloet		02/552 64 00	23 OKT. 2015
margot.cloet@vlaanderen.be			

Betreft: bekommernis mbt de kwalificatiebewijzen voor
verantwoordelijken in de kinderopvang

Geachte heer Van Malderen,

In het decreet Kinderopvang van Baby's en Peuters zijn inderdaad een aantal keuzes gemaakt over de kwalificatievereisten van de kinderbegeleider en de verantwoordelijke. Aan alle kinderbegeleiders en verantwoordelijken wordt vanaf 1 april 2014 een kwalificatiebewijs gevraagd. Voor de functie van verantwoordelijke wordt minstens een bachelordiploma gevraagd.

Niet iedereen met een bachelor- of masterdiploma komt in aanmerking. Er is een limitatieve lijst van opleidingen geformuleerd. Voor de bacheloropleidingen gaat het om de volgende opleidingen:

- Pedagogie van het jonge kind (gemengde studiegebieden).
- Kleuter, lager en secundair onderwijs (studiegebied onderwijs).
- Verpleegkunde (studiegebied gezondheidszorg).

- Alle afstudeerrichtingen uit het studiegebied sociale agogiek.

Er is de keuze gemaakt voor opleidingen die zich ofwel sterk richten op het pedagogische/psychologische ofwel op het agogische of een combinatie van beide. Deze lijn wordt doorgetrokken in de masteropleidingen die in aanmerking komen. Het gaat uitsluitend om masteropleidingen die zich situeren binnen het studiegebied psychologie en pedagogie. De masters onderwijskunde, educatieve studies, agogische wetenschappen, sociale agogiek, pedagogie en psychologie vallen allemaal onder dit studiegebied (http://www.onderwijskiezer.be/v2/hoger/hoger_studiegebied_lst.php?studiegebied=18).

De master die behaalde situeert zich in het studiegebied bewegings- en revalidatiewetenschappen. De door haar bijgevoegde documenten hebben betrekking op opleidingen zoals ze aangeboden worden door de Universiteit en Hogeschool Gent. Het is op basis van deze informatie niet evident een idee te krijgen van de verworven competenties. Om hiervan een overzicht te krijgen, zijn de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) van de opleiding master in de ergotherapie geraadpleegd, zoals ze gepubliceerd zijn op de webpagina van de Nederlands-Vlaamse accreditatie organisatie, <https://www.nvao.net/sites/default/files/documents/DLR%20Master%20of%20Science%20in%20de%20ergotherapeutische%20wetenschap.pdf>

Deze DLR zijn competenties die gekoppeld worden aan niveaus van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. Ze worden gezamenlijk uitgewerkt door de instellingen die een bepaalde opleiding aanbieden. Voor de masteropleiding in de ergotherapie is er een gevalideerd domeinspecifieke leerresultatenkader. De beschreven leerresultaten zijn sterk georiënteerd op een ergotherapeutische setting. Er worden geen competenties beschreven in verband met pedagogische, psychologische of agogische kennis of vaardigheden. Vandaar hebben we in het verleden ervoor geopteerd deze opleiding niet op te nemen in de lijst van kwalificatiebewijzen en hebben we geen inhoudelijke redenen om deze opleiding toe te voegen aan de lijst van kwalificatiebewijzen.

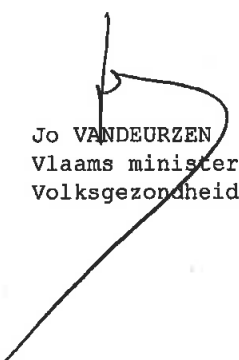
Als ervoor zou kiezen om te starten met een van de bacheloropleidingen die in de regelgeving opgenomen zijn, kan er binnen een procedure "erkennen verworven competenties" een inschatting gemaakt

worden van de verworven competenties. Na het doorlopen van deze procedure kan beslist worden vrijstellingen toe te kennen waardoor de studieduur korter wordt. Dan wordt ook duidelijk hoe haar kwalificerend traject eruit zal zien.

In verschillende opleidingen worden aparte kwalificerende trajecten georganiseerd voor werkstudenten. Concreet betekent dit dat er bij alle aspecten van de opleiding rekening gehouden wordt met de situatie van studenten die de opleiding combineren met een job (en vaak ook met een gezin). U vindt hierover op de websites van de verschillende hogescholen meer informatie.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groeten,

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

BIJLAGE 2:

Brief van 9 februari 2016 van Jo Vandeurzen,
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
aan Bart Van Malderen, commissievoorzitter

Vlaamse Regering

Kabinet van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Koning Albert II-laan 35 bus 90

1030 BRUSSEL

T 02 552 64 00

F 02 552 64 01

Kabinet.vandeurzen@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be

De heer. Van Malderen

Voorzitter van de Commissie voor Welzijn,

Volksgezondheid en Gezin

Vlaams Parlement

1011 Brussel

Nico.Lemaire@vlaamsparlement.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
	13952	dec/nie/20151209.01	KN 20151211-
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Danielle Biesemans		02/552 64 00	09 FEB. 2016
danielle.biesemans@vlaanderen.be			

Betreft: Verzoekschrift kwalificatiebewijzen verantwoordelijke in de kinderopvang

Geachte heer Van Malderen,

De Vlaamse Regering heeft met de nieuwe regelgeving voor kinderopvang van baby's en peuters een keuze gemaakt voor een verdere professionalisering van de sector kinderopvang. In de vorige regelgeving waren alleen kwalificaties verplicht voor bepaalde delen van de sector, terwijl deze nu zowel in gezinsopvang, als in groepsopvang en op alle subsidietrappen gevraagd worden aan zowel de kinderbegeleiders als de verantwoordelijken. Concreet wordt in het ministerieel besluit Vergunning een opsomming gegeven van kwalificatiebewijzen die toegang geven tot deze twee functies.

Wij staan er uiteraard voor open om ons meer te richten op de erkenning van de nodige competenties voor het werken in de kinderopvang, in plaats van het hanteren van een "diploma"-benadering. Een kwalificatiebewijs is niet noodzakelijk de enige wijze om competenties aan te tonen. De wijze waarop, anders dan via een kwalificatiebewijs, competenties kunnen worden aangetoond en erkend moet dan wel formeel kunnen geobjectiveerd worden.

Zoals één van de leden van de Commissie aangeeft, bestaat vandaag de mogelijkheid om competenties formeel te laten erkennen (ook voor functies in de kinderopvang) nog maar in zeer beperkte mate.

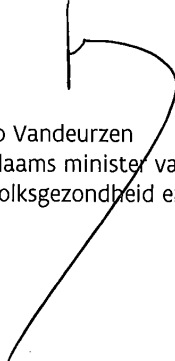
Wij zijn er samen met de Commissie van overtuigd dat er werk gemaakt moet worden van een geïntegreerd kader om competenties, ook voor kinderopvang, te kunnen erkennen. Dit gaat evenwel buiten onze strikte bevoegdheid als minister bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Wel geven we de nodige stimulansen waar mogelijk.

Daartoe maakt Kind en Gezin dan ook deel uit van de ambtelijke werkgroep EVC, die georganiseerd wordt door het Departement Onderwijs en Vorming in samenwerking met het Departement Werk en Sociale Economie. Momenteel wordt binnen deze werkgroep gewerkt aan een ontwerp van decreet betreffende een geïntegreerd beleid inzake het erkennen van competenties.

Ondertussen werd in het wijzigingsbesluit van 9 oktober 2015 reeds een vereenvoudiging doorgevoerd waardoor personen die werkten als verantwoordelijke of als kinderbegeleider in een kinderopvanglocatie die een erkenning, een toestemming of een attest van toezicht van Kind en Gezin hadden, kunnen afwijken van de voorwaarden over de kwalificatie indien zij in de laatste 5 jaar voor 1/04/2014 een tewerkstelling van 3 jaar kunnen bewijzen of indien zij ervaring kunnen aantonen binnen een kwaliteitsvolle werking.

De regelgeving voorziet dus in de mogelijkheid tot het aanvragen en toekennen van een gemotiveerde afwijking op de voorwaarde tot het hebben van een kwalificatie. Op basis van de beschikbaar gestelde informatie gaat Kind en Gezin dan zo objectief mogelijk na of de voorgelegde ervaringen in kwaliteitsvolle werking in kinderopvang zouden kunnen volstaan voor een afwijking. Het is normaal dat dit niet voor elke aanvraag kan leiden tot een positief antwoord.

Met vriendelijke groeten,

Jo Vandeurzen
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin